

V Bohu je vždy naděje

Introit: Ž 18,29-31

Ty mi rozsvěcuješ světlo, Hospodine. Můj Bůh září do mých temnot. S tebou proběhnu i nepřátelskou vřavou, se svým Bohem zdolám hradbu, s Bohem, jehož cesta je tak dokonalá! To, co řekne Hospodin, je protříbené. On je štítem všech, kteří se k němu utíkají.

Čtení Mk 8,34-38:

Zavolal k sobě zástup s učedníky a řekl jim: "Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej. Co prospěje člověku, získá-li celý svět, ale ztratí svůj život? Zač by mohl člověk získat zpět svůj život? Kdo se stydí za mne a za má slova v tomto zpronevěřilém a hříšném pokolení, za toho se bude stydět i Syn člověka, až přijde v slávě svého Otce se svatými anděly."

Text: Gn 22,2-14

Po těch událostech chtěl Bůh Abrahama vyzkoušet. Řekl mu: "Abrahame!" Ten odvětil: "Tu jsem." A Bůh řekl: "Vezmi svého jediného syna Izáka, kterého miluješ, odejdi do země Mórija a tam ho obětuj jako oběť zápalnou na jedné hoře, o níž ti povím!" Za časného jitra osedlal tedy Abraham osla, vzal s sebou dva své služebníky a svého syna Izáka, našťípál dříví k zápalné oběti a vydal se k místu, o němž mu Bůh pověděl. Když

se Abraham třetího dne rozhlédl a spatřil v dálce to místo, řekl služebníkům: "Počkejte tu s oslem, já s chlapcem půjdeme dále, vzdáme poctu Bohu a pak se k vám vrátíme." Abraham vzal dříví k oběti zápalné a vložil je na svého syna Izáka; sám vzal oheň a obětní nůž. A šli oba pospolu. Tu Izák svého otce Abrahama oslovil: "Otče!" Ten odvětil: "Copak, můj synu?" Izák se otázal: "Hle, oheň a dříví je zde. Kde však je beránek k zápalné oběti?" Nato Abraham řekl: "Můj synu, Bůh sám si vyhlédne beránka k oběti zápalné." A šli oba spolu dál. Když přišli na místo, o němž mu Bůh pověděl, vybudoval tam Abraham oltář, narovnal dříví, svázal svého syna Izáka do kozelce a položil ho na oltář, nahoru na dříví. I vztáhl Abraham ruku po obětním noži, aby svého syna zabil jako obětního beránka. Vtom na něho z nebe volá Hospodinův posel: "Abrahame, Abrahame!" Ten odvětil: "Tu jsem." A posel řekl: "Nevztahuj na chlapce ruku, nic mu nedělej! Právě teď jsem poznal, že jsi bohobojný, neboť jsi mi neodepřel svého jediného syna." Abraham se rozhlédl a vidí, že vzadu je beran, který uvízl svými rohy v houští. Šel tedy, vzal berana a obětoval jej v zápalnou oběť místo svého syna. Tomu místu dal Abraham jméno "Hospodin vidí". Dosud se tu říká: "Na hoře Hospodinově se uvidí."

Abraham a poslušnost

Drastický příběh o Boží vůli obětovat syna v nás vyvolává otázku, jak poznám, že právě toto, co mě napadlo, co se mi zjevilo ve snu, co mi řekl farář, je to, co žádá Bůh.

Nejednou jsem se u členů církve setkala s důtklivým domlouváním, zejména dětem, že mají dělat - nedělat to, či ono, protože to žádá Bůh. Podobně slyšíme, že lidé právě Boží vůlí zdůvodňují své, často velmi agresivní činy.

Když čteme biblické příběhy o tom, že něco říká, žádá Bůh, je to zahaleno tajemstvím a rozeznívá to naši fantazii, ale přece jen to bereme jako informaci, o které se nediskutuje.

Martin Luther prý k příběhu o obětování Izáka, řekl, že si klade otázku, jestli Abraham nereptal když Boží příkaz vyslechl a neřekl si, že to ani nemůže být Boží žádost, ale satanská lest.

I dnes máme právo a myslím i povinnost se ptát, jestli to, o čem slyšíme, že je, byla Boží vůli není jen Abrahamova nebo naše představa o Boží vůli.

Abraham, v té době ještě Abram, uvěřil Božímu zaslíbení, Boží výzvě, že má odejít ze své země do země, kterou mu Bůh ukáže a kde se stane velkým národem a bude moci svobodně vyznávat Boží jméno. Po mnoha letech měl syna Izáka, který měl být základem celé budoucnosti Abrahama, otce víry nás všech. Nyní Bůh žádá, aby Izáka obětoval jako zápalnou oběť. Takový příběh ztrácí logiku.

A přece, právě v tomto velikém napětí mezi vírou v Hospodina a světem prostoupeným modlářstvím vystupuje jinakost Boží vůle. Všechny okolní národy přinášely svým bohům tyto

bolestné oběti svých synů a dcer. Nedovedu si představit, že by bolest pohanů byla menší než bolest Abrahamova. Proto se tyto oběti musely jevit jako nejvyšší dar božstvu. Abraham takové oběti znal a určitě o nich přemýšlel, miloval Hospodina a toužil mu sloužit z celého srdce. Snad ani není možné, aby na obětování svého milovaného Izáka nepomyslel. Můžeme se dohadovat, kdo s myšlenkou obětování Izáka přišel první, zda Abraham nebo Hospodin?

Ale nakonec je to jedno. Abraham si je jistý, že Hospodin žádá, aby Izáka obětoval.

Cesta na horu

Bere svého syna, dva služebníky a dříví a jde na horu v zemi Mórija. Je to podle tradice hora, na které pak Šalomoun postavil Hospodinův chrám. Je to velmi zvláštní cesta. Cesta, která nemá jasný cíl, i když se cíl jako jasný jeví. Co této cestě říkala Sára, Izákova matka nevíme, vůbec se o ní v této souvislosti nemluví. Abraham je na této cestě svým způsobem úplně sám. Je přesvědčený, že má Izáka obětovat, ale přitom stále čeká na Hospodina, vždyť obětní horu teprve hledá. Když zanechává své dva služebníky s oslem pod horou, kterou mu Bůh ukázal, říká jim na vysvětlenou: „ ... vzdáme poctu Bohu a pak se k vám vrátíme“. Podobně nejasně odpovídá Izákovi, který se ptá po obětním beránkovi: „ Bůh sám si vyhlédne beránka.“

Cesta, která se před Abrahamem otevřela je cestou otázek, cestou modliteb, cestou loučení a současně cestou naděje. Jak jinak má člověk zjistit co opravdu Hospodin chce, než se

vydat cestou, o které si myslím, o které doufám, že je ta správná. Abraham jde plný odhodlání Izáka obětovat. Známe ho jako velkého přímluvce za obyvatele Sodomy a Gomory. Smlouval s Hospodinem o každého jejich obyvatele a teď by se vzdal milovaného jediného syna, kterého jemu a Sáře Bůh daroval bez boje?

Boží hlas

Je to vůbec Boží hlas?, že by tohle po mě Bůh chtěl? Dosud poznával Hospodina jako Boha laskavého. Co mohl Abraham dělat, jak se měl zachovat? Potlačit v sobě hlas, který mu říkal tuhle oběť od tebe čekám?

Co bychom sami dělali na Abrahamově místě? Je nasnadě si říct, můj syn je přece můj život, má budoucnost, všechno, co mám a na čem chci stavět a ty sám, Bože jsi mi ho dal! „Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.“ Je to velmi podobné slovu, které slyšel Abraham, jdi a oběťuj mi svého syna, svou budoucnost, svůj život.

Jsou tady naše plány, představy o životě, naše ideály a očekávání co bychom měli a chtěli v životě dosáhnout. Jak mají vypadat naše rodiny, naše děti? Je to celá spousta malých i velkých úkolů, které před sebe stavíme, je to obraz hořčičného zrnka, ze kterého vyroste nádherný strom plný ovoce a ptáků. Je to obraz bohatě prostřeného stolu, je to obraz města svítícího na hoře, soli, která solí, služebníka, který odpouští nebo různé jiné obrazy, jak je máme ve svých očích a ve svém srdci podle svých schopností a talentu.

A když se konečně dočkáme toho, po čem celý život toužíme, o co usilujeme, v co doufáme, že bude znamenat naši budoucnost, uslyšíme Boží hlas, jdi a obětuj mi jediného syna nebo, zapři sám sebe.

Vzdát se svých představ a nadějí?

Abraham prožíval dvojí zápas. Nejdříve, když měl získat jistotu, že hlas, který mu říká, obětuj Izáka, je Boží hlas. Je tady syn, nevinná bytost, jeho život a můj život, jak k tomu přijde, že bych ho měl obětovat? Jsou tady naše ideály, naše velké plány a najednou má jít všechno nazmar? Určité věci se nebudou a nemohou opakovat! Ale Abraham poznal, že Bůh chce, aby byl Izák obětován.

A pak druhý zápas, když putuje do země Mórija a vyhlíží horu, kterou mu má Hospodin ukázat.

Člověk plný odhodlání poslechnout Boží hlas a vykonat i to, co se jemu samému nelíbí, má ohromnou vnitřní sílu a snad cítí i jakési zadostiučinění, že byl povolán k tak velikému úkolu.

Vydat se vědomou cestou za naplněním Božích příkazů, třeba cestou kazatele, cestou charity, cestou misie, mučednictví a nakonec jakoukoliv cestou, kterou vnímáme jako úkol od Boha je výrazem exkluzivity - buď a nebo.

A přece může všechno dopadnout jinak

Neučiniš sobě rytiny, říká druhé přikázání Desatera.

Abrahamovo přemýšlení a jednání svědčí o tom, že byl stále otevřený slyšet Boží hlas, i když si byl jistý svým posláním Izáka obětovat. Šlo do tuhého - dítě leží na oltáři svázané do

kozelce a Abraham má v ruce obětní nůž.

Veliká bolest v srdci takový čin ospravedlňuje. Člověk stojí před Bohem nahý, připravený se všeho vzdát, plný pokory, odevzdanosti a smíření. A tu před námi takto stál už Abraham a byl připravený uslyšet a uvidět. Hospodin na něj volá a říká, ne. Najednou se má Abraham ve svém odhodlání zastavit slyší, že to byla zkouška.

Jaký je to Bůh, ke kterému Abraham vzhlíží? V očích těch, kteří svou obět' bohům dotáhli co konce může Hospodino jednání vypadat jako slabost, jako zpátečnické couvnutí. Ale věřící člověk ví, že Bůh nám připravil novou cestu. Je to cesta svobody, otevřenosti a odpovědnosti být připraven slyšet Boží hlas neustále.

Abraham poznává, že Hospodin je jiný než bohové okolních národů. Hospodin je Bůh živý, mluví a dává člověku poznat co jsou jeho cesty. Podívej se Abrahame, tady beran a ten může být obětován. Bůh nechce lidské oběti.

V těžkých chvílích života, ale i ve chvílích večerní modlitby si smíme a máme opakovat: "Na hoře Hospodinově se uvidí."
Amen.

Poslání: Ž 105,1-4

Chválu vzdejte Hospodinu a vzývejte jeho jméno, uvádějte národům ve známost jeho skutky, zpívejte mu, pějте žalmy, přemýšlejte o všech jeho dívech, honoste se jeho svatým jménem, at' se zaraduje srdce těch, kteří hledají Hospodina! Dotazujte se na vůli Hospodinovu a jeho moc, jeho tvář hledejte ustavičně.